

6.11.2013
Suomen Latu ry

Metsähallitus
PL 94 (Vernissakatu 4)
01301 Vantaa

Viite: asia nro MH 3949/2013

METSÄHALLITUKSEN SELVITYS TEIJON KANSALLISPUISTON PERUSTAMISEDELLYTYKSISTÄ

Suomen Latu ry on tutustunut selvitykseen Teijon kansallispuiston perustamisedellytyksistä. Kansallispuistoselvityksen aluerajaus vastaa pitkälti olemassa olevaa Teijon retkeilyaluetta. Suomen Latu ei kannata retkeilyalueen muuttamista kansallispuistoksi.

ETELÄ-SUOMESSA TARVITAAN RETKEILYALUEITA

Etelä-Suomen väestömäärä lisääntyy ja asuminen tiivistyy. Helposti saavutettavien, lähellä sijaitsevien arki- ja viikonloppu-ulkoilupaikkojen kysyntä kasvaa ja olemassa oleville alueille kohdistuu yhä suurempi ulkoilu- ja virkistyskäyttöpaine.

Arkiulkoilua palvelevat parhaiten kuntien puistometsät ja lähiulkoilureitit. Helposti saavutettavia ulkoilupaikkoja viikonloppuretkeilyyn ovat mm. Sipoonkorven ja Nuuksion kansallispuistot sekä Evon ja Teijon retkeilyalueet.

Luontoalueiden virkistyskäyttö lisääntyy ja harrastettavien ulkoilulajien kirjo monipuolistuu (mm. LVVI2-tutkimus). Tähän kysyntään vastaamiseksi tarvitaan nyt ja tulevaisuudessa statukseltaan erilaisia luontoalueita. Statukseltaan erilaiset luontoalueet varmistavat, että eri

harrastuksille ja intensiteetiltään tai volyymiltaan erilaisille toiminnoille löytyy paikkoja, joissa niitä voidaan harjoittaa. Vähiä retkeilyalueita ei tule muuttaa kansallispuistoiksi.

Etelä-Suomessa on suuri tarve retkeilyalueiden tyyppisille luontoalueille, joille voidaan ohjata tavallisen retkeilyn lisäksi kuluttavampaa virkistyskäyttöä, kuten leirejä, kilpailuja tai muita tapahtumia. Tällaisten tapahtumien järjestäminen kansallispuistoissa on järjestyssääntöjen nojalla useimmiten mahdotonta. Valtion omistamia, talouskäytössä olevia metsiä, joihin vastaavaa raskaampaa käyttöä voidaan muualla Suomessa ohjata, ei etelässä juurikaan ole.

Tästä näkökulmasta järjestyssääntö ja kansallispuistostatus rajoittavat alueen virkistyskäyttöä.

Retkeilyalueet on perustettu ulkoilulailla, joka määrittää, että *”retkeilyalueet on perustettu valtion maalle, jolla on ulkoilun kannalta huomattava yleinen merkitys”*. Alueet on siten perustettu turvaamaan alueen virkistyskäyttöä.

Jo olemassa olevan Teijon retkeilyalueen muuttaminen kansallispuistoksi ei lisäisi alueen virkistyspalveluja tai palvelurakenteita, jotka jo nyt ovat monipuolisia ja hyvin hoidettuja. Teijon retkeilyalueen kävijämäärä on lisääntynyt koko ajan sen perustamisesta lähtien.

Teijon selvitysalueeseen kuuluu statukseltaan myös erilaisia luonnonsuojelualueita. Hyvällä opastuksella ja kulunohjauksella tärkeiden luontoalueiden arvot ovat säilyneet retkeilyalueesta huolimatta. Näin ollen Teijon pysyminen retkeilyalueena ei uhkaa alueen luontoarvoja.

MUITA NÄKEMYKSIÄ RETKEILYALUEISTA

Metsähallituksen selvityksen mukaan *”Kansallispuisto koetaan vetovoimaisena tekijänä ja laadun takeena verrattuna retkeilyalueeseen”*.

Suomen Ladun näkemyksen mukaan retkeilyalueiden vetovoima on kiinni myös alueen ominaispiirteistä, luonnon vetovoimatekijöistä, markkinoinnista ja näiden muodostamasta mielikuvasta. Mielikuvaan voidaan vaikuttaa viestinnällä ja tiedottamisella. Retkeilyalueiden tunnettuutta ja vetovoimatekijöitä tulisikin tiedotuksessa ja viestinnässä painottaa.

Suomen Ladun näkemys on, että retkeilyalueet tulisi kokonaisuudessaan siirtää Metsähallituksen taseessa metsätalouden puolelta luontopalveluiden taseeseen. Luontopalveluiden tietotaito ulkoilua tukevista rakenteista, palveluista ja metsäluonnonhoidosta on huipputasoa. Siksi retkeilyalueet, jotka on perustettu nimenomaan virkistyskäyttöä varten, kuuluisivat luontopalveluiden vastuulle ja taseeseen.

Retkeilyalueisiin kohdistuvista metsätaloustoimenpiteistä ja niiden vaikutuksista retkeilykokemukseen esiintyy toisinaan erimielisyyttä ja metsätalouden järjestämisessä retkeilyalueilla onkin kehittämisen varaa.

Ulkoilulaki edellyttää, että metsätalouden harjoittaminen retkeilyalueilla järjestetään niin, *”että ulkoilutoiminnan tarpeet tulevat riittävästi otetuiksi huomioon”*. Suomen Latu esittää, että tämä ajatus käännettäisiin toisin päin: retkeilyalueilla metsätaloutta harjoitettaisiin siten, että metsänhoito palvelisi retkeilyn laatua avattuina maisemina ja näkyminä, vaihtelevina metsärakenteina ja pienaukkohakkuina.

6.11.2013
Suomen Latu ry

Jos kävijätilastot suhteutetaan pinta-alaan, valtakunnallisesti retkeilyalueilla on enemmän kävijöitä pinta-alayksikköä kohti kuin kansallispuistoissa.

Suomen Ladun näkemyksen mukaan Suomeen tulisi perustaa kansallispuistojen sijaan useampia retkeilyalueita, joiden markkinointiin ja palvelurakenteeseen tulisi panostaa aikaisempaa enemmän.

SUOMEN LATU

Eki Karlsson, toiminnanjohtaja, puh: 044 328 3286

Anne Rautiainen, puh: 050 545 6539